

Türk Dermatoloji Derneği Hasta Bilgilendirme Broşürü

Tedavi edilmezse ne gibi durumlar oluşur?

İltihaplanmış derin tip, tedavi edilmez ise iltihabın vücudunda yayılması sonucu kalpte, böbreklerde ve organlarda hasara neden olabilir. Yüzeysel tip ise tedavi edilmezse derin tipe dönüşebilir. Tedavi edilmeyen olgular hastalığı kendi vücudunun diğer yerlerine ve başka çocuklara da bulaştırabilir.

Tedavide ne tür ilaçlar kullanılır?

Tedavide sürülen yerel ilaçlar, ağızdan mantar ilaçları kullanılır. İltihaplı yani derin tipte antibiyotik tedavisine iltihap geçene kadar devam edilir. Tedavi sırasında id reaksiyonu denen mantarın kendisine ve artıklarına karşı alerjik reaksiyon görülebilir.

Tedavi süresi ne kadardır?

Mantarın tedavi süresi değişmekle beraber ortalama süre 8 hafta kadardır.

Hastalıktan korunma için neler yapabilirim?

Aynı tarak, saç fırçası, şapka, havlu, yastık, başlık kullanımından kaçınmak gerekir. Mantar sporları buralarda canlı kalabilir ve bulaşır.

“
Deri hastalığınız
olduğunda
dermatoloğunuza
başvurun.
Derinizi
dermatoloğlara
emanet edin.
”

Türk Dermatoloji Derneği

Sedat Simavi Sokak No:42-3 Çankaya Ankara
<http://www.turkdermatoloji.org>

Saçlı Deri Mantarı

Saçlı deri mantar enfeksiyonu; çocukluk çağında, daha çok kırsal kesimde, sıklıkla hayvanlardan bulaşan mantarların neden olduğu, saçlarda kepeklenmeden iltihaplanmaya kadar çeşitli şekillerde karşımıza çıkan bir hastalıktır.

Saçlı deri mantarı yüzeysel olan; tinea kapitis süperfisiyalis, iltihaplı ve derin formu; tinea kapitis profunda, kellik yapan ve günümüzde nadir görülen formu; tinea kapitis favoza (favus) olmak üzere 3 tipte görülmektedir.

Saçlı deri mantarı hangi yaşlarda görülür?

Saçlı deri mantar enfeksiyonları çocukluk çağında görülür. Erişkinlerde görülmez. Nedeni saçın yapısının insanlarda mantarın çoğalmasına imkan vermemesidir. Ancak "Favus"(tinea kapitis favoza) adlı mantar enfeksiyonu çocukluk çağında başlayıp tedavi edilmez ise erişkin yaşta da devam edebilir.

Hastalık nasıl bulaşır?

Çocuklar, enfeksiyonu genellikle kırsal kesimde hayvanlardan temas ile alırlar. Bunun dışında hayvan kaynaklı olmayan etkenlerde saçlı deri mantar enfeksiyonuna neden olabilmektedir. Gelişmiş ülkelerde ve şehirden gelen hastalarda mantar bulaşması kedi, köpek gibi evcil hayvanlardan da kaynaklanabilir.

Hastalık hangi aylarda daha çok görülür?

Enfeksiyon genellikle kış aylarında görülür. Kış aylarında banyo sayısı azalmıştır, kolaylaştırıcı en büyük neden temizlik ve hijyen koşullarına gösterilen özenin azalmasıdır.

Saçlı deri mantar hastalığının klinik tipleri ve belirtileri nelerdir?

Tinea kapitis süperfisiyalis; yüzeysel tip saçta genellikle dökülmüş kepekli alanlar oluşturur. Saçlarda kepeklenme, dökülme ve kırılma, donuk ve cansız görünüm gibi belirtiler görülmektedir. Saçlı deride kılların döküldüğü saçsız alanlar görülmektedir. Az bir kısmı ergenlik dönemine kadar aynı şekilde devam eder. Bu hastalar ergenlik sonrası kendiliğinden iyileşir. Birçoğu iltihaplı tipi olan tinea kapitis profundaya ilerler.

Tinea kapitis süperfisiyalis

Tinea kapitis profunda (kerion selsi); Derin, iltihaplı (Tinea kapitis profunda) tipidir. Çürük domates gibi hastanın kafasında şişlik görülür. Şişlik birden fazla sayıda olabilir. Saçlar uzun ise birbirine yapışık, donuk renkli, yer yer irin ve iltihabın görüldüğü bir halde de olabilir.

Tedavi edilmezse kalıcı saç kaybına neden olabilir ayrıca kan zehirlenmesine ve organların etkilenmesine neden olabilir. Saçlar lezyon bölgesinde kolayca ele gelir. Tek tek çekilmelidir. Böylelikle kıl kökündeki iltihap boşalabilir.

Tinea kapitis profunda

Tinea kapitis favoza; favus, günümüzde oldukça nadir görülür. Tedavisiz, ergenlik sonrası, yetişkin yaşta da devam edebilir. Kalıcı saç hasarı ve kaybına neden olur. Favusta olarak görülen klinik formda ise saç köküne yapışık kabuklar, saç kökünün zedelenmesi ve kalıcı saç kayıpları görülebilir. Hastalarda boyunda ağrılı lenf bezi şişlikleri göze çarpar.

Hastalığın başka belirtileri var mıdır?

Ateş yüksekliği olabilir. İltihabın organları etkilediği durumlarda etkilenen organa göre bulgular olabilir. Çarpıntı, idrarda kan görülmesi gibi belirtiler olabilir.

Saçlı deri mantarı nasıl tedavi edilir?

Tedavi hastalığın klinik durumuna ve tipine göre değişiklik göstermektedir. Tedavi ilerlemeyi ve bulaşmayı önler. Saç kaybı ihtimali vardır. Tedaviye ne kadar erken başlanırsa kalıcı saç kaybı miktarı o kadar azalır.